

07.03.2013

Helsingin kaupunki Matikainen
Kaupunginhallitus
Kaupunginsihteerin Kristiina Matikainen
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite

Sähköposti 19.10.2012 ja 8.2.2013; HEL 2012-013813 Saarnio Pekka valtuustoaloite Kvsto 10.10.2012

HSL:N LAUSUNTO PEKKA SAARNION VALTUUSTOALOITTEESTA

Helsingin kaupunginvaltuustolle osoitetussa valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Helsinki edellyttää HSL Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (jäljempänä HSL) selvittävän ostamiensa liikennepalvelujen työolot ja huolehtivan työlainsäädännön ja työehtosopimusten noudattamisesta sopimusten aikana.

HSL katsoo, että valtuustoaloite ei edellytä toimenpiteitä. HSL noudattaa toiminnassaan lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006), (jäljempänä tilaajavastuulaki) ja tekee käyttamiensä liikenteenharjoittajien kanssa tiivistä yhteistyötä. HSL:n tietoon ei ole tullut tapauksia, joissa työlainsäädäntöä tai työehtosopimuksia ei olisi noudatettu.

HSL vaatii tilaajavastuulain mukaisesti sopimuskumppaneitaan toimittamaan selvityksen työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai muista keskeisistä sopimusehdoista. HSL on tilaajana hoitanut tilaajavastuulain mukaisen selvitysvelvollisuutensa saadessaan pyydetyn selvityksen ja perehdyttyään siihen. HSL:n käyttämissä liikennöintisopimuksissa käytetään lauseketta, jonka mukaan HSL voi ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli liikennöitsijän tai liikennöitsijän alihankkijan toimissa on huomautettavaa. HSL voi pyytää liikennöitsijältä lisäselvityksiä tai liikennöitsijälle voidaan antaa huomautus tai varoitus. Vakavissa väärinkäytöstilanteissa sopimus voidaan purkaa.

Tilaajavastuulain mukaan Etelä-Suomen aluehallintovirasto vastaa tilaajavastuulain valvonnasta Suomessa. Lain mukaan aluehallintovirasto voi määrätä HSL:lle laiminlyöntimaksun, mikäli HSL tekisi liikennöitsijän kanssa sopimuksen tietoisena siitä, että sopimuksen toisella osapuolella ei ole tarkoitus täyttää sopimuspuolena ja työnantajana lakisääteisiä velvoitteitaan. HSL selvittää ennen sopimuksen tekemistä sen, että liikennöitsijä noudattaa työlainsäädäntöä ja alan työehtosopimusta. HSL ei suhtaudu piittaamattomasti sopimuskumppaniensa toimintaan ja mikäli väärinkäytöstilanteita ilmenee, niihin puututaan edellisessä kappaleessa mainitulla tavalla.

07.03.2013

Valtuustoaloitteessa katsotaan, että HSL:n tulisi ottaa itselleen aluehallintovirastolle kuuluvia tehtäviä ja valvoa aktiivisesti liikennöitsijöiden palveluksessa olevien työntekijöiden työoloja. Tämä on ristiriidassa tilaajavastuulain kanssa. Tämä ei ole myöskään käytännössä mahdollista.

HSL:llä on käytössään matkakorttijärjestelmä, joka on tehty lipunmyyntiä ja matkustamista varten. HSL kerää matkakorttijärjestelmästä tietoa lipunmyynnistä, liikenteen hoidosta eli siitä, onko suunniteltu liikenne hoidettu aikataulujen mukaisesti vai ei sekä tietoa nousijamääristä pysäkeittäin liikenteen suunnittelua varten. Erillistä kuljettajarekisteriä ei ole olemassa.

Matkakorttijärjestelmää ei ole tehty liikennöitsijöiden käyttämien työntekijöiden työajan seuranta varten. Järjestelmästä ei saa paikkansapitävää tietoa kuljettajien ajankäyttöön tai työehtosopimusten määräysten noudattamiseen liittyvistä seikoista.

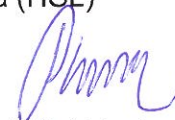
Matkakorttijärjestelmää varten on laadittu Helsingin seudun matkakorttiasiakkaiden asiakasrekisteri. Rekisterin mukaan henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on määritelty seuraavasti: "Matkakorttiasiakkaiden asiakasrekisterin tietoja käytetään asiakassuhteen hoitamiseen ja palvelun toteutukseen. Asiakkaan yksilöintitietoja käytetään henkilökohtaisen matkakortin osto-oikeuden tarkistamiseksi ja asiakkaan henkilökohtaisen asioinnin oikeellisuuden varmistamiseksi". Rekisteriselosteessa todetaan, että rekisteristä ei tehdä säännönmukaisia luovutuksia. Rekisteriseloste ei mahdollista sitä, että HSL:llä olisi oikeus tarkastella kuljettajakohtaisia lokitietoja työajan selvittämiseksi. Matkakorttijärjestelmästä on oikeus luovuttaa tietoja viranomaisille silloin kun siihen on lainmukaiset perusteet.

HSL:n sopimuskumppaneina toimivat liikennöitsijät huolehtivat itse työntekijöidensä työajan seurannasta. Kuten edellä on todettu, HSL ryhtyy toimenpiteisiin, mikäli väärinkäytöksiä ilmenee. HSL ei voi tilaajavastuulain perusteella ottaa itselleen työsuojeluviranomaisille kuuluvia tehtäviä. HSL ei ole osapuolena liikennöitsijöiden tekemissä työsopimuksissa. HSL voi tarvittaessa informoida työsuojelupiiriä väärinkäytöstapauksissa.

Lisätietoja antaa lakimies Päivi Hack, puh. 045 6578685

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Päivi Hack
lakimies

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
HSL:n hallitus